

Language consultations: electronic database

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/641>

Question

Kā pareizi pārveidot teikumus, kuros *apzīmētājs* atdalīts no *apzīmējamā vārda ar palīgteikumu* (teik. „Līdz kādu dienu ar sava uzticamā Smotfa, kura istaba atradās vienā stāvā ar laboranta istabu, starpniecību viņš satika Morellē. Viņš lasa kāda romāna, kuram uz vāka šūpuļtīklā guļ gandrīz kaila sieviete garu cigarešu iemuti lūpās un lasītāja virzienā nevērīgi tēmē mazu revolveri ar perlamutra spalū, anotāciju.”)?

Answer

Teikumi, kuros apzīmētājs atdalīts no apzīmējamā vārda ar palīgteikumu, nav stilistiski veiksmīgi.

Lai šādu konstrukciju novērstu, iespējami vairāki risinājumi:

- 1) jāatsakās no vārdiem vai palīgteikuma, kas ir starp apzīmētāju un apzīmējamo vārdu;
- 2) jālieto saskaņotais apzīmētājs;
- 3) jāpārveido vārdu kārtība teikumā;
- 4) teikums kā pārmērīgi garš jāsadala divos atsevišķos teikumos.

Tādējādi iepriekšminētie teikumi veiksmīgāki būtu šādi: *Līdz kādu dienu ar sava uzticamā Smotfa starpniecību viņš satika Morellē. Smotfa istaba atradās vienā stāvā ar laboranta istabu. Viņš lasa kāda romāna anotāciju. Uz grāmatas vāka attēlota gandrīz kaila sieviete, kas guļ šūpuļtīklā ar garu cigarešu iemuti lūpās un lasītāja virzienā nevērīgi tēmē mazu revolveri ar perlamutra spalū.*

Sources

Skujiņa, V. *Latviešu valoda lietišķajos rakstos*. Rīga : Zvaigzne ABC, 1999, 105. lpp.

